

ad 2/2011. lt. szám

VÁC VÁROS LEVÉLTÁRA
2010. ÉVI
MUNKABESZÁMOLÓJA

VÁC, 2011

A LEVÉLTÁR ANYAGI ELLÁTOTTSÁGA ÉS SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA

A LEVÉLTÁR ÁLTALÁNOS HELYZETE

A 2010-es esztendőben intézményünk működési – személyi és dologi – feltételei biztosítottak voltak. Az éves munkatervünkben megfogalmazott célok nagy részét teljesíteni tudtuk, de elvégzendő feladatainkat két tényező miatt – a levéltáros munkatárs tartós betegállománya és a levéltári kezelő segédlevéltárosi tanfolyama miatt – év közben át kellett tervezni, és pótolni kellett a kisesett munkaerőt.

Szakmai feladatainkat a törvényi előírásoknak megfelelően végeztük. Munkánkat a 2010-es esztendőben is a hatályos jogszabályok, illetve a levéltár irányító szerve, Vác Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, illetve az általa megbízott irányító szervek, a Művelődési és Oktatási Bizottság, valamint Vác Város Polgármesteri Hivatala Közművelődési és Oktatási Osztálya, továbbá a szakmai felügyeleti szerv, az Oktatási és Kulturális Minisztérium (illetve a Nemzeti Erőforrás Minisztériuma) iránymutatása, valamint a vezető szakfelügyelő ajánlásai alapján folytattuk. A levéltár 2010. évi munkatervét megtárgyalta és jóváhagyta Vác Város Önkormányzatának Közművelődési és Oktatási Bizottsága. Ezt felterjesztettük az illetékes minisztériumnak, illetve a vezető szakfelügyelőnek.

Kis létszámú intézményünkre jellemző, hogy az adminisztrációs feladatok egy részét (jelentések készítése, pénzkezelés, nyilvántartások vezetése stb.) belső helyettesítés esetén a szakalkalmazottaknak kell ellátni, és ezek a teendők sok időt elvesznek a levéltári szakmai feladatok elvégzésétől.

Tervezett közművelődési feladataink nagy részét teljesítettük. Ezek egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a levéltárak életében, ezért mi is arra törekedtünk, hogy ezzel kapcsolatos rendezvényeink minél nagyobb közönséget vonzzanak, és minél többen tudomást szerezzenek ezekről a hagyományos és az elektronikus sajtó útján, beleértve a levéltár honlapját is.

Levéltárunk – szem előtt tartva, hogy tudományos intézményként feladata a városra vonatkozó történeti források és tanulmányok publikálása – egy-egy kötetet jelentetett meg mind a Váci Történelmi Tár, mind a Limes – Váci levéltári füzetek kiadványsorozatban.

A levéltár új szakfelügyelője, Katona Klára kétszer tartott különféle témákban ellenőrzést intézményünkben a vonatkozó jogszabályok és a kulturális tárca által jóváhagyott tematika alapján. Ennek szempontjai a következők voltak: 1. A levéltár honlapjának tartalma; 2. A levéltári segédletkészítés és adatbázisépítés; 3. A muzeális intézmények díjmentes látogatását biztosító igazolások kezelése; 4. A veszélyeztetett levéltári anyag kezelésével kapcsolatos pályázati támogatás felhasználása. Az ellenőrzésről készített jelentést – mely érdemi kifogást nem tartalmazott – megkapta mind az irányító szerv, mind az intézmény.

A levéltár gazdasági ügyeit, pénzügyi könyvelését végző Madách Imre Művelődési Központ gazdasági csoportjával és gazdasági igazgatójával zökkenőmentes volt az együttműködésünk.

I. A LEVÉLTÁR ANYAGI ELLÁTOTTSÁGA, INTÉZMÉNYI ÉS MŰSZAKI FEJLESZTÉSE

A levéltár költségvetése, gazdálkodása

Vác Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az intézményi költségvetés keretén belül biztosította a levéltár működéséhez szükséges pénzeszközöket.

A levéltár tervezett 2010. évi költségvetése az alábbiak szerint alakult (a 2010. évi KSH-statisztikai beszámoló adatai):

BEVÉTELEK	eFt
Intézmény működési bevétele	1 450
Felhalmozási és tőkejellegű bevételek	0
Támogatások, kiegészítések és átvett pénzeszközök	22 769
- ebből felügyeleti, fenntartó szervtől kapott támogatás	20 851
- ebből pályázati támogatás	1 918
- ebből EU-támogatás	0
Egyéb bevételek (kamat, pénzmaradvány, magánszemélytől átvett pénzeszköz)	3 715
Bevételek összesen:	27 934
KIADÁSOK	eFt
Személyi juttatások	13 432
Munkaadót terhelő kiadások	3 933
Dologi kiadások	10 145
Felújítási kiadások	0
Felhalmozási kiadások	365
Egyéb kiadások	0
Kiadások összesen:	27 875
EGYÉB PÉNZÜGYI ADATOK	
A tevékenységet ellátó szervezet bevételeiből kiemelt adatok	eFt
Kiadványok	1 350
Egyéb szolgáltatások	100
Bevételek összesen:	1 450

A IV. negyedévi költségelvonás következtében épület-karbantartási munkák és beszerzések (szakkönyvtári anyag digitális részének tárolásához szekrény készíttetése) maradtak el, és néhány szakmai tervünk (iratrestaurálás, iratvásárlás) nem, vagy csak csökkentett mértékben (könyvtárfejlesztés) valósulhatott meg.

Vác Város Önkormányzata által kiadott három kiadvány (a történeti városkalauz magyar és angol nyelvű változata, valamint Fekete István főtéréről készített fényképalbuma), továbbá a levéltári kiadványok értékesítése céljából bizományosi szerződést kötöttünk minden helyi, va-

lamint a Könyvtárellátó Vállalattal és egy budapesti székhelyű online könyvkereskedő céggel (historiaantik.hu).

Bevételeink a kiadványok értékesítéséből, a reprográfiai (fénymásolás, fénycépezés, szkennelés) díjakból, a kutató-vendégszoba használatából, kis mértékben az I. Váci Ünnepi Könyvhétféve részvételi díjaiból, továbbá a Nemzeti Kulturális Alap Levéltári, valamint Fotóművészeti Alapja által megítélt pályázati támogatási összegekből származott.

Külön alszámlára (művelődési központ) fizettük be a Vác Város Önkormányzata által kiadott három kiadvány – melyek forgalmazásával levéltárunkat bízta meg az önkormányzat – értékesítéséből származó bevételeket.

A levéltár pályázati tevékenysége

2010-ben a Nemzeti Kulturális Alaphoz adtunk be pályázatot. Terveinkkel ellentétben TÁMOP-pályázaton nem vettünk részt egyrészt a miatt, mivel rendkívül kevés idő (egy hét) állt rendelkezésre a pályázati anyag elkészítésére, másrészt szűkös létszámunk, valamint a levéltáros munkatárs tartós távolléte miatt nem tudtunk volna érdemben pályázni.

Kimutatás a 2010-ben elnyert pályázati támogatásról

<i>A pályázat témája</i>		<i>Igényelt összeg</i>	<i>Elnyert támogatás</i>	<i>Önkormányzattól igényelt önrész</i>
		<i>forint</i>		
1.	Szakkönyvtári állomány fejlesztése ¹ (NKA Levéltári Kollégium)	91.000.-	91.000.-	–
2.	Váci Történelmi Tár VI., Váci végrendeletek II. (1729–) 1751–1770 (–1785) c. forráskiadvány közzététele (NKA Levéltári Kollégium)	1.006.817.-	1.006.817.-	–
3.	Volt egyszer egy gyár – a Kodaktól a Fortéig c. kiállítás megrendezésére (NKA Levéltári Kollégium)	832.500.-	220.000.-	–
4.	Volt egyszer egy gyár – a Kodaktól a Fortéig c. kiállítás megrendezésére, katalógus elkészítése (NKA Fotóművészeti Kollégium)	1.313.125.-	600.000.-	–
Összesen:		3.243.442.-	1.917.817.-	–

*

¹ 2009-ben elnyert és 2010-ben megvalósult pályázat.

A levéltárépület és a műszaki berendezések fejlesztése

A levéltárépület állapota jó, csak kisebb állagvédelmi, karbantartási munkákat kellett elvégeztetnünk. Megoldottuk az I. és a III. sz. raktárt összekötő folyosó és a pince párátlanítását.

*

A levéltár műszaki berendezéseinek korszerűsítésére kevesebb anyagi erőt fordíthattunk, mint a megelőző években. Egy számítógépet szereztünk be, és a régit elhelyeztük a kutatóteremben, ahol most két számítógép áll a kutatók, illetve a levéltári munkatársak részére. Nagyobb teljesítményű winchesterrel és korszerű szünetmentes táppal láttuk el a központi szervert, és 2 TB-os winchestert vásároltunk a már digitalizált (eddig csak CD-re és DVD-re két példányban kimentett) anyag biztonságosabb tárolása és gyorsabb használata érdekében. Egy A/3-as tintasugaras nyomtatót vásároltunk a fotódokumentációs kiállításaink anyagainak előkészítéséhez, idei és jövőbeni megrendezésükhöz.

*

Az 500.000 forinton felüli beszerzéseket (nyomdai kivitelezés), illetve a százezer forinton felüli kifizetést Vác Város Önkormányzata illetékes szerveinek, tisztségviselőinek engedélyével, a vonatkozó helyi előírásoknak megfelelően bonyolítottuk le.

A levéltár biztonságos működtetése érdekében továbbra is szerződéses viszonyban voltunk egy munka- és tűzvédelmi előadóval, egy az épület őrzését végző vagyonvédelmi céggel, a különféle műszaki berendezések (klímaberendezések, lift, számítógép, tűz- és vagyonvédelmi rendszer, számítógépes hálózat, tűzoltó-készülékek stb.) karbantartóival és egy az épületet és berendezéseit kár ellen biztosító társasággal.

II. A LEVÉLTÁR SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA, TOVÁBBKÉPZÉS

Vác Város Önkormányzatának Képviselő-testülete által engedélyezett levéltári létszám összesen öt fő. A levéltárosi állás október végén megüresedett, amit 2011. január 1-jével töltöttünk be újból.

A státusok a következők:

- 1 fő igazgató, főlevéltáros, főtanácsos, szakirányú egyetemi végzettség, napi 8 órában;
- 1 fő levéltáros, szakirányú egyetemi végzettség, napi 8 órában;
- 1 fő levéltári kezelő, főmunkatárs (adminisztrátor, szakkönyvtáros és gazdasági ügyintéző egy személyben), szakirányú középfokú közgyűjtemény-kezelői érettségi, napi 8 órában;
- 1 fő levéltári kezelő, szakirányú levéltári kezelői tanfolyamot végzett, napi 8 órában;
- 1 fő takarító, napi 8 órában.

Az intézmény létszáma elegendő volt a levéltár mindennapi feladatainak elvégzéséhez. De továbbra is kerestünk minden lehetőséget, amivel gyorsíthattuk a nagy mennyiségű mikrofilm és videoszalag feldolgozását, digitalizálását, kutathatóvá tételét. Ennek érdekében a 2009-es év végén közcélú foglalkoztatási igényünket jelentettük be az önkormányzatnál, és ennek eredményeképpen egy főt tudtunk alkalmazni 2010. február 1. és december 31. között. Ez idő alatt valamennyi mikrofilmünk (közel százezer felvétel) digitalizálását elvégezte az alkalmazott személy, aki e munka befejeztével hozzákezdett a helyi televíziók SVHS-videókazettáinak rendezéséhez a célból, hogy biztonságos megőrzés érdekében ezeket is digitalizálhassuk a jövőben. Mindezek miatt a közcélú foglalkoztatással rendkívül kedvezőek voltak a tapasztalataink, és a kiválasztott személy munkájával is elégedettek voltunk.

Molnár Péter levéltáros 2010 márciusától – munkaviszonya október végi megszűnéséig – tartósan betegállományban volt, helyettesítésére 2010. június 1-jétől december 31-ig Hörömpő Zsolt nyugdíjas munkatársunkat alkalmaztuk.

Év végén tettük közzé jogszabályoknak megfelelően a megüresedett levéltárosi állás betöltésére vonatkozó pályázatot. A beérkezett 83 pályázat alapján egy történelem–levéltár szakot végzett személyt alkalmazunk 2011. január 1-jétől.

Vida Ákos levéltári kezelő az év folyamán kezdte meg a Magyar Országos Levéltár által szervezett segédlevéltárosi tanfolyamot (OKJ 54 322 02 0000 0000 azonosító számú), amit 2011 első negyedévében végez el.

Laczkó Tiborné részt vett a NetLib Kft. által szervezett továbbképzésen, melynek során megismerkedett a Szikla 21 integrált könyvtári rendszer feldolgozó programmal.

Horváth Ferenc tagja a Magyar Levéltárosok Egyesületének, Váci Múzeum Egyesület elnökségének, a Váci Múzeumért Közalapítvány kuratóriumának, a kegyeleti munkacsoportnak és a helyi választási bizottságnak.

A 2010-es esztendőben négy (!) segédlevéltáros tanfolyamot végző személy (1 fő Pest Megyei Levéltár, 3 fő Váci Püspöki és Káptalani Levéltár) töltötte 1–3 hetes gyakorlati idejét levéltárunkban.

A LEVÉLTÁR SZAKMAI MUNKÁJA

III. A GYŰJTŐTERÜLET FELÜGYELETE

Gyűjtőterületi munkánk során külön figyelemmel kísértük az iratsejtelezések szabályszerű lebonyolítását.

2010-ben 1 szervnél (polgármesteri hivatal központi irattárában 3 alkalommal) ellenőriztük az iratkezelést és az irattárat.

Iratkezelési szabályzatot nem véleményeztünk. Jóváhagyunk 3 iratsejtelezési jegyzőkönyvet (1 gazdálkodó szervezet, 1 önkormányzat, 1 oktatási intézmény).

A korábbi évhez képest közel kétszeresére nőtt a felszámolt cégekkel kapcsolatos ügyintézés, és 81 gazdálkodó szervezet maradandó értékű iratanyagának átvétele érdekében vettük fel a kapcsolatot a Pest Megyei Bíróság mint cégbíróság értesítése alapján a vég-, illetve felszámolókkal.

Felülvizsgáltuk a levéltár illetékességi körébe tartozó szervek listáját, valamint az ehhez tartozó nyilvántartást, a szerv-és a fondossziékat.

IV. ANYAGYARAPÍTÁS, ANYAGVÉDELEM

Levéltárunk iratállománya 2010-ben 8,89 iratfolyóméter iratanyaggal – benne 22 db cd/dvd-vel – gyarapodott. (*A 2010. évi iratgyarapodás részletes kimutatása: 1. sz. melléklet*)

Az iratanyag nagyjából egy városi intézmény (Madách Imre Művelődési Központ) és gazdasági szervezet, a megszűnt Forte Fotokémiai Ipari Vállalat – a Nógrád Megyei Levéltártól átvett – irataival, továbbá Vác Város Önkormányzata Főmérnöksége által átadott tervtári dokumentációval (tervdokumentációk, térképek másodpéldányai, meg nem valósított tervek, tanulmánytervek stb.) növekedett.

Ebben az esztendőben több magánszemély adott át, illetve ajándékozott iratokat (levelezés, fényképek, eseményekről készített mozgóképek) a levéltárnak.

Folytattuk (a Magyar Országos Levéltártól vásárolt) mikrofilmjeink digitalizálását, és ennek során 91 561 felvételt készítettünk. Ezt óriási előrelépésnek tekintjük, mivel a digitalizálás a levéltári anyag védelmét, könnyebb használatát és a honlapunkon történő hozzáférhetőségét teszi majd lehetővé. (*A digitalizált iratanyag részletes kimutatása: 2. sz. melléklet*) Ebben az évben elértük, hogy gyakorlatilag minden mikrofilmünket digitalizáltuk.

A nagyméretű, a polgármesteri hivatal fondjaiból rendezés során kiemelt és kiterített dokumentumok (térképek, tervrajzok stb.) tárolásához savmentes papírból készítettünk iratborítót (pallium).

Vác Város Önkormányzata jegyzőjének megkeresése alapján bértárolási szerződést kötöttünk az önkormányzattal – enyhítendő a központi irattár raktározási gondjain –, és ideiglenes jelleggel kezelésre átvettük a hosszú (általában 50 év) megőrzési időt igénylő, részben a Pest Megyei Levéltár, részben Vác Város Levéltára illetékességi körébe tartozó gyámügyi iratokat.

Ezek a megszűnt Váci Járási Tanács (Hivatal), Szobi Járási Tanács, illetve a Vác Városi Tanács működése során keletkeztek.

Ezek az irategyüttesek az alábbiak:

Szobi Járási Tanács V. B. Igazgatási Osztályának gyámügyi iratai	1958–1970	0,99 fm
Pest Megyei Tanács V. B. Váci Járási Hivatala (1970-ig Váci Járási Tanács) Igazgatási Osztályának gyámügyi iratai	1955–1982	5,61 fm
Vác Városi Tanács V. B. Igazgatási Osztályának gyámügyi iratai	1963–1990	18,40 fm
Összesen:	1955–1990	25,00 fm

V. RENDEZÉS

Rendezési feladataink nagyobb részét teljesítettük. *(A rendezési munkák részletes kimutatása: 3. sz. melléklet)*

Alapszintre	33,89 fm	
Középszintre	6,00 fm	
Darabszintre	6,96 fm	(61 395 fólió)

VI. IRATSELEJTEZÉS

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium Levéltári Osztálya által jóváhagyott iratselejtezési terv alapján kiemeltük Vác város polgármestere 1872–1950. évi irataiból – annak darabszintű rendezése során – a selejtezésre javasolt iratokat. A selejtezési jegyzőkönyvet 2011-ben küldjük meg jóváhagyásra a szakfelügyelet útján a Nemzeti Erőforrás Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztályának.

VII. NYILVÁNTARTÁSOK VEZETÉSE ÉS SEGÉDLETEK KÉSZÍTÉSE

Folyamatosan vezettük az Egységes, elektronikus levéltári nyilvántartást (EELNYIR) és az ehhez kapcsolódó egyéb alapnyilvántartásokat (szerv- és fondosszié stb.). Az elektronikus forma mellett hagyományos (papíralapú) formában továbbra is vezettük a nyilvántartásokat. Naprakészen vezettük a tervezés-statisztikai (lyukkártya-rendszerű) kartonokat is, mivel ennek adatai alapján lehetett elkészíteni a levéltár éves statisztikai jelentését.

Áttekintő raktári jegyzéket készítettünk a középszintre, számítógépes lajstromot a darabszintre rendezett iratokról.

Honlapunkon elérhető a levéltár fondjegyzéke, és ehhez kapcsolódóan néhány raktári jegyzék.

VIII. KUTATÓ- ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Feladatainkat a hatályos jogszabályok alapján végeztük. 54 darab ügyfélszolgálati ügyünk volt – ez az előző évhez képest 10%-os emelkedést jelent –, amiket a kialakult gyakorlat szerint öt munkanapon belül intéztük el. A kiadott fénymásolatok száma 229 lap, a szkennelt oldalak száma 10 volt.

A kiadott kutatói látogatójegyek száma 2010-ben 38 darab volt. Ebből 5 külföldi kutató volt; elutasított kérelem nem volt. A kutatási esetek száma növekedett az előző évhez képest: míg 2009-ben 117, addig 2010-ben 165 volt. Az iratanyag-kérőlapok száma 154 darab volt. A 23 reprográfiai megrendelés alapján kiadtunk 47 lap fénymásolatot, 47 szkennelt és 4 nyomtatott oldalt, és 4 digitális fényképfelvételt készítettünk. 12 kutató váltott napi fotójegyet. A kutatóknak adott írásbeli felvilágosítások száma 7 darab volt.

Munkaszervezési okokból és a kutatást megkönnyítendő kutatótermünkben elhelyeztünk még egy számítógépet, így szükség esetén két kutató, illetve egy kutató és egy levéltári munkatárs is használhat egy időben számítógépet. Ennek munkaszervezési jelentősége az, hogy a kutatófelügyelő is tud számítógépes munkát végezni, amennyiben kutató van a kutatóteremben.

Iratanyagot nem kölcsönöztünk ebben az esztendőben.

IX. TUDOMÁNYOS MUNKA, KIADVÁNYKÉSZÍTÉS

2010-ben a következő kiadványok kiadásának előkészítő munkálatai folytak, illetve fejeződtek be. Az alábbi két elkészült kiadvány közül a végrendeleti kötet teljes egészében pályázati támogatásból, a *Limes 2.* kötete intézményi költségvetésből valósult meg.

Hegyí Klára történész lektorálta Horváth Lajos: *Vác a Török Birodalom végvidékén, 1543–1594* – Hely- és társadalomtörténet című kéziratát.

Az I. Váci Ünnepi Könyvhétfőjén, a levéltár udvarán, mutatta be Tringli István történész a Váci Történelmi Tár VI., a Váci végrendeletek II. (1729–) 1751–1770 (–1785) c. kötetét (634 oldal).

Decemberben megjelentettük a *Limes – Váci levéltári füzetek 2.* kötetét, Gál Judit–Dujmov Milán: Adatok a váci ortodox keresztény közösség történetéhez című könyvet (384 oldal). A kiadványt Vukovits Koszta művészettörténész mutatta be a Credo-házban. Közreműködött a szentendrei ortodox férfikórus.

A levéltár honlapját mintegy 5000 alkalommal látogatták meg 2010-ben. Az aktuális hírek túl a honlapon megjelentettük a Kodak/Forte és az Önkormányzati Levéltárak Tanácsának Vácott tartott közgyűlésének alkalmából megrendezett Kincses Magyarország – Válogatás Vác Város Levéltára iratanyagából (a közgyűlésen résztvevő megyékre és településekre vonatkozó válogatott dokumentumok) kiállítások teljes anyagát.

A levéltári honlap gondozását, az anyagok technikai előkészítését és felrakását a levéltár vezetője és a levéltári kezelő végezte.

A levéltár által kiadott művek egy-egy példányát térítésmentesen eljuttattuk minden a városban működő megyei, városi és egyházi oktatási intézménynek és közgyűjteménynek.

A levéltár tudományos munkatársai által végzett feladatok a következők voltak:

- Horváth Ferenc Végezte a Váci Történelmi Tár VI., Váci végrendeletek, 1751–1770 c. kötet anyagának összeállítását, a német nyelvű szövegek fordítását, elkészítette a mutatót, szerkesztette a kéziratot (és tördelte) a könyv anyagát. Szerkesztette (és tördelte) a Limes 2. kötetét. Továbbfejlesztette a levéltári honlap tartalmát. Megrendezte a Volt egyszer egy gyár – a Kodaktól a Fortéig c. kiállítás történeti anyagát. Megrendezte a Kincses Magyarország – válogatás Vác Város Levéltára iratanyagából című kamarakiállítás. Részt vett a Fénnyel írt múlt pályázatra beérkezett munkák értékelésében. Végezte a Váci Történelmi Tár VIII., Váci végrendeletek, 1771– c. kötet anyagának feldolgozását. Megkezdte a Váci helytörténeti olvasókönyvhöz az anyag összegyűjtését. Előadást tartott október 23. alkalmából a váci 1956-os eseményekről az Apor Vilmos Katolikus Főiskola felkérésére a Váci Fegyházban. A Váci Püspökséggel közösen megkezdte a Hétkápolna 300 éves történetét feldolgozó kötet előkészítő munkálatait. Részt vett a Váci út menti keresztek és kápolnák c. kiadvány előkészítésében.
- Molnár Péter Részt vett a Váci Történelmi Tár VI., Váci végrendeletek, 1751–1770 c. kötet anyagának előkészítésében, fordította a latin és a német nyelvű szövegeket.

X. KÖZMŰVELŐDÉS

Levéltárunk 2010-ben is a „nyitott levéltárak” koncepció jegyében folytatta közművelődési tevékenységét. Ennek szellemében két nagyobb és több kisebb programot valósítottunk meg. A kiadásokat részben intézményi költségvetéséből, részben pályázat útján elnyert támogatási összegekből fedeztük. Országos érdeklődést váltott ki a Kodak/Forte- kiállítás, mely Vácott kiugróan magasnak számító látogatószámot ért el. Regionális szintű rendezvény volt a könyvhétfője, mely eredeti elképzelésünk szerint a testvérvárosi kapcsolatok gazdagítását is szolgálta volna.

Június 4–6. között rendeztük meg az *I. Váci Ünnepi Könyvhétfőjét* azzal a céllal, hogy a nem hivatásos könyvkiadók – könyvtárak, levéltárak, múzeumok, egyházak, települések, egyesületek, alapítványok és magánszemélyek –, melyek elsősorban a történeti Pest megyére vonatkozó kiadványokkal rendelkeznek, bemutathassák és nem utolsósorban árusíthassák ezeket. A rendezvény díszvendégeként Ipolyság várost hívtuk meg, sajnálatos módon azonban képviselőik az árvíz miatt nem tudtak jelen lenni. Köszöntőt dr. Molnár Lajos alpolgármester, beszédet dr. Gyarmati György történész mondott. A könyvhétfőjén 21 kiadó – fővárosi, Bács-Kiskun, Nógrád és Pest megyei, valamint váci – árusította kiadványait. Ebből a szempontból sikeresnek is mondható volt a rendezvény, amit a visszajelzések is igazoltak, azonban a könyvhétfője látogatottsága, a vásárlók csekély száma alulmúlta a várakozásainkat.

Számottevő volt a váci polgárok, főként az egykori Forte-dogozók aktivitása, amikor felhívásunkra mintegy hatvanan adtak kölcsön, vagy ajándékba fényképeket, tárgyakat stb. a *Volt egyszer egy gyár – A Kodaktól a Fortéig* című kiállítás megrendezéséhez. Vác Város Levéltára, a Váci Értéktár és KrixKrax Produkciós Iroda (Szentendre) által megrendezett kiállítás a Váci Értéktár kiállítótermében kapott helyet. A három tematikai egységből (1. A Kodak/Forte gyár története, 2. Fekete István: egy gyár végnapjai – fotódokumentációs kiállítás, 3. Forte Forever – Fotóművészet Forte-papíron) álló kiállítást 700-an tekintették meg. A megnyitón dr. Kiss Péter vegyipari mérnök és Keleti Éva fotóművész mondott beszédet, valamint az Újrahívás performanszt előadta Monojlovits Eszter, Illés Márton és Zádor Tamás. A kiállítás-hoz – pályázati támogatásból – katalógust is megjelentettünk.

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete által meghirdetett Szép Magyar Könyv 2009 c. pályázatra beneveztük a Vác, a Dunakanyar szíve – Történelmi városkalauz helybelieknek és világcsavargóknak című, Vác Város Önkormányzata kiadásában és Horváth Ferenc szerkesztésében megjelent kötetet. A hivatásos könyvkiadók között lezajlott versenyben jó eredménynek számít, hogy a kiadványt oklevéllel jutalmazta zsűri, amit a kötet tervezője és tipográfusa, Dömény Csaba vett át az eredményhirdetésen.

Intézményi fennállásunk 6. évfordulóján, október 1-jén megtartottuk a *2. Levéltári napot*, melyen főszerepet a Fénnyel írt múlt fényképpályázaton résztvevők kapták. Ekkor hirdettük ki a pályázat eredményét, és az első három helyezett bemutatta fényképes anyagát az érdeklődőknek. Úgy gondoljuk, hogy a Levéltári napot továbbra is olyan rendezvénynek tekintjük, mely erősíti a váci polgárok kulturális aktivitását, kötődésüket (szülő)városukhoz. E rendezvény egyúttal alkalmat teremt a magántulajdonban levő kulturális értékek bemutatására, a város jobb és minél szélesebb körű megismerésére. E folyamatban a levéltár kezdeményező és közvetítő szerepet kíván betölteni.

Ez év decemberében mutatta be a levéltárban az MTA Judaisztikai Kutatóközpontja Kormos Szilvia: A váci zsidó temetők című könyvét.

Ugyancsak decemberben mutattuk be a szerzők többéves kutatómunkája eredményeképpen a Limes 2. kötetét, Gál Judit–Dujmov Milán: Adatok a váci ortodox keresztény közösség történetéhez c. munkáját. E munka helytörténeti jelentőségén túlmutat azzal, hogy számos téves vélekedést tisztáz a magyarországi és a váci „görögökkel” kapcsolatosan. A magyar és szerb nyelvű kötet kiadását Vác Város Önkormányzatának támogatásával jelent meg.

A levéltárlátogatók száma: 4 csoport és egyéni látogató, összesen 80 fő.

Látogatók, résztvevők száma a rendezvényeken:

<i>Rendezvény</i>	<i>Résztvevők száma/fő</i>
I. Váci Ünnepi könyvhétvége (a Váci végrendeletek II. kötetének bemutatója is)	300
Kodak/Forte-kiállítás	700
Váci zsidó temetők – könyvbemutató (közös rendezvény az MTA Judaisztikai Kutatóközpontjával)	30
Levéltári nap (pályázati eredményhirdetés)	40
Limes II. – könyvbemutató	40
Levéltárlátogató csoportok (4 alkalom)	80
Összesen:	1 190

A levéltári honlap-látogatások száma

kb. 5 000

Horváth Ferenc részt vett a Váci Múzeum Egyesület elnökségének munkájában, valamint a Karolina Katolikus Iskola Karolina-napi (február) történelmi vetélkedőjének zsűrijében, továbbá az Életút Alapítvány által lebonyolított helytörténeti vetélkedő (november) előkészítésében, foglalkozások tartásában és zsűrijében.

IX. SZAKKÖNYVTÁR

Továbbra is alapelvünk volt a levéltári szakkönyvtár fejlesztésekor, hogy elsősorban általános történeti munkákat, forráskiadványokat, kézikönyveket és helytörténeti kiadványokat szerezzünk be. Törekedtünk arra, hogy – részben a kiadóktól, részben a nyomdaktól – begyűjtsük a váci kistérségben, illetve a környező településeken kiadott újságokat.

Szakkönyvtárunk fejlesztése céljából kiadványcsere-kapcsolatban állunk több országos, megyei és helyi intézménnyel, elsősorban levéltárakkal és múzeumokkal, valamint a helyi nyomdákkal, grafikai és reklámstúdiókkal.

Vác Város Levéltára is megkapta a Pest Megyei Könyvtár által TÁMOP-os pályázat útján elnyert Szikla integrált könyvtárkezelői programot. A pályázati vállalás részeként a Katona Lajos Városi Könyvtár munkatársai a levéltári szakkönyvtár 2000 kötetének címléírását vitték be az adatbázisba.

(Részletes beszámoló a könyvtári munkáról: 4. sz. melléklet)

X. SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS, TAPASZTALATCSERE

Levéltárunk bekapcsolódott a levéltári szakmai szervezetek munkájába. Intézményünk részt vett az Önkormányzati Levéltárak Tanácsának munkájában.

Részt vettünk különféle szakmai rendezvényeken, konferenciákon és szakmai testületek ülésein.

Vác Város Önkormányzata, illetve Vác Város Levéltára látta vendégül az Önkormányzati Levéltárak Tanácsának közgyűlését. A Boronkay György Műszaki Középiskolában és Kollégiumban megrendezett eseményen a magyarországi önkormányzati (megyei és városi) levéltárak vezetői és a levéltári szakmai egyesületek képviselői, mintegy 80 fő vett részt. A rendezvényen köszöntőt mondott Fördös Attila polgármester, és bemutatkozott dr. Gyimesi Endre levéltárügyi miniszteri biztos, valamint dr. Kálnoki-Gyöngyössy Márton helyettes államtitkár. Horváth Ferenc Vác Város Levéltárát mutatta be. A levéltár alkalmi kiállítást is rendezett Kincses Magyarország – Válogatás Vác Város Levéltára iratanyagából címmel, és ennek keretén belül a közgyűlésen résztvevő levéltárak megyéire és településeire vonatkozó, a váci levéltárban őrzött iratanyagok reprodukcióit mutattuk be.

Fogadtuk a Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség gödöllői konferenciáján résztvevő kollégákat, és bemutattuk nekik levéltárunkat.

XI. EGYÜTTMŰKÖDÉS, KAPCSOLATOK MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

Szakmai együttműködést valósítottunk meg a Kodak/Forte-kiállítás kapcsán a Váci Értéktárral és a KrixKrax Produkciós Irodával (Szentendre), akik részt vettek a rendezésben, a helyszín biztosításában, illetve a kiállítás 3. részét képező Forte Forever c. képzőművészeti anyag összeállításában.

Kiadványainkból rendszeresen ajándékként eljuttattunk egy-egy példányt a városban működő városi, megyei és egyházi fenntartású oktatási intézményeknek és közgyűjteményeknek, továbbá cserekapcsolat alapján – cserepéldányként – a Magyar Országos Levéltárnak, az önkormányzati, az egyházi és a szaklevéltáraknak, valamint néhány, intézményünkkel cserekapcsolatban levő múzeumnak.

Levéltárunk térítésmentesen eljuttatta kiadványait, egy-egy példányt az Ipolysági Városi Könyvtárnak, 5–5 példányt a Németországban működő Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének (Bund Ungarischer Organisationen in Deutschland, BUOD), valamint egy-egy példányt a németországi, tübingeni Dunai Sváb Történeti és Néprajzi Intézetnek (Institut für Donauschwäbische Geschichte und Landeskunde, IDGL).

Rendezvényeinkről, munkánkról rendszeresen tájékoztattuk a közvéleményt a levéltár és más intézmények (a levéltárak közös honlapján, az országos és a helyi sajtóorgánumok) honlapjain, a helyi és esetenként az országos sajtó útján is.

*

Levéltárunk 2010. évi munkája során arra törekedtünk, hogy a szakmai munka minél magasabb szintű elvégzése mellett minél több alkalommal megjelenjünk a város nyilvánossága előtt, és hogy érdekeltté tegyük a város polgárait intézményünk minél gyakoribb látogatásában. Erre a különféle rendezvényeken biztosítottunk lehetőséget, de kiállításaink anyaga is megtekinthető volt a levéltár honlapján.

Vác, 2011. január 30.

Dr. Horváth Ferenc
igazgató

Kimutatás Vác Város Levéltárának 2010. évi iratgyarapodásáról

Sor- szám	Levéltári jelzet	A levéltári anyag		
		megnevezése	évköre	terjedelme (ifm)
1.	VIII. 731	A Madách Imre Művelődési Központ iratai	1967–1999	2,80
2.	XIII. 1-e	Családi fondok töredékeinek levéltári gyűjteménye – A Csuka család iratai	1894–1979	0,04
3.	XIV. 1-e	Személyi fondok töredékeinek levéltári gyűjteménye – Bihari József Pest megyei múzeumigazgató iratai (levelezése Lehotka Gáborral)	1969–2005	0,08
4.	XV. 12	Vác város tervtára	1945–2009	2,50
5.	XV. 33	Fénymásolatok levéltári gyűjteménye *	1790–1793	0,04
6.	XV. 34	Fényképek levéltári gyűjteménye	1997–2008	0,12
7.	XV. 44	Digitális adathordozók levéltári gyűjteménye	2006–2010	22 db
8.	XXIX. 4	A Forte Fotokémiai Ipari Vállalat iratai **	1989–2007	3,30
9.	XXXVII. 201-d	Vác Város Önkormányzatának iratai – Okmánytár	2010	0,01
			Összesen:	8,89

Összes iratgyarapodás 2010-ben: 8,89 ifm, 22 db CD/DVD

Összesítés:

Fondfőcsoport	Terjedelem (ifm)	Fondok száma
VIII.	2,80	1
XIII.	0,04	1
XIV.	0,08	1
XV.	2,66	4
XXIX.	3,30	1
XXXVII.	0,01	1
Mindösszesen:	8,89	9

Vác, 2011. január 30.

* A Magyar Országos Levéltártól vásárolt iratok.

** A Nógrád Megyei Levéltártól átvett iratok.

Kimutatás a Vác Város Levéltárában 2010-ben végzett digitalizálásról

XV. 37–a Saját iratanyagról készült mikrofilmek digitális másolatai

<i>Jelzet</i>	<i>Fond</i>	<i>Évkör</i>	<i>Terjedelem (fm-ről)</i>	<i>Felvételek száma</i>
V. 1-a	Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Tanácsülési jegyzőkönyvek	1839–1847	0,88 fm	11 468
V. 21-a	Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Tanácsülési jegyzőkönyvek	1848–1859	0,50 fm	4 467
V. 41-a	Káptalanvác Mezőváros Tanácsának iratai – Tanácsülési jegyzőkönyvek	1770–1774, 1803–1848	1,18 fm	6 772
V. 51-a	Káptalanvác Mezőváros Tanácsának iratai – Tanácsülési jegyzőkönyvek	1849–1859	0,33 fm	1 316
V. 71	Vác Mezőváros Képviselő-testületének iratai – Közgyűlési jegyzőkönyvek	1861–1862, 1867–1871	0,25 fm	2 723
V. 72-a	Vác Mezőváros Tanácsának iratai – Tanács- ülési, törvénykezési és gazdasági ülési jegy- zőkönyvek	1861–1871	0,44 fm	9 289
V. 91-a	Vác Város Képviselő-testületének iratai – Közgyűlési jegyzőkönyvek	1872–1932, 1944–1949	1,30 fm	12 113
V. 92	Vác Város Tanácsának iratai – Tanácsülési jegyzőkönyvek	1872–1933	1,44 fm	9 780
Összesen:			6,32 fm	57 928

XV. 37–b Más gyűjtemények anyagáról készült mikrofilmek digitális másolatai

<i>Iratanyag megnevezése</i>	<i>Iratfajta</i>	<i>Évkör</i>	<i>Felvételek száma</i>
A váci káptalan hiteleshelyi levéltára	Jegyzőkönyvek	1700–1853	13 015
A váci káptalan magánlevéltára	Oklevelek	1420–1556	200
A váci káptalan levéltárának mutatói			899
Lélekösszeírások		1769–1781	2 098
Visitationes Canonicae		1623–1842	14 084
Acta Visitationem Archidiaconalium		1733–1809	3 039
Hungarica Pálffyana	Mutatókönyv		298
Összesen:			33 633
Mindösszesen:			91 561

A dunaszerdahelyi felekezeti anyakönyvek digitalizálása megrendelésre: 6 mikrofilmtekercs, 8 952 felvétel.

A munkát végezte: Zekéné Körmöndi Erzsébet

Vác, 2011. január 30.

Kimutatás a 2010-ben végzett rendezésekről Alapszintre: **33,89 fm.**

<i>Fondszám</i>	<i>A fond neve</i>	<i>Év(kör)</i>	<i>Terjedelem (fm)</i>
<i>Bértárolásra átvett iratok</i>			
	Szobi Járási Tanács V. B. Igazgatási Osztályának gyámügyi iratai	1958–1970	0,99
	Pest Megyei Tanács V. B. Váci Járási Hivatala (1970-ig Váci Járási Tanács) Igazgatási Osztályának gyámügyi iratai	1955–1982	5,61
	Vác Városi Tanács V. B. Igazgatási Osztályának gyámügyi iratai	1963–1990	18,40
<i>Levéltári megőrzésre átvett iratok</i>			
	A gyarapodási napló szerint		8,89
		Összesen:	33,89

A munkát végezte: Horváth Ferenc, Hörömpő Zsolt, Vida Ákos

Középszintre

<i>Fondszám</i>	<i>A fond neve</i>	<i>Év(kör)</i>	<i>Terjedelem (fm)</i>
XXXVII. 203	Vác Város Polgármesteri Hivatala Közigazgatási Osztályának, Városgazdálkodási és Városfejlesztési Osztályának, Főépítésének és Környezetvédelmi Főelőadójának együttesen kezelt iratai	1991–1995	6,00
		Összesen:	6,00

A munkát végezte: Vida Ákos

Darabszintre

<i>Fondszám</i>	<i>A fond neve</i>	<i>Év(kör)</i>	<i>Terjedelem (fm)</i>
V. 93–c	Vác Város polgármesterének iratai – Közigazgatási iratok (Hörömpő)	1949–1950	6,90 (60 971 fólió)
XIII. 1-e	Családi fondok töredékeinek levéltári gyűjteménye – A Csuka család iratai	1894–1990 (–1992)	0,06 (424 fólió)
Összesen:			6,96 (61 395 fólió)

A munkát végezte: Hörömpő Zsolt, Molnár Péter

Összesítés

Alapszintre	33,89 fm	
Középszintre	6,00 fm	
Darabszintre	6,96 fm	(61 395 fólió)

Vác, 2011. január 30.